

Hvordan kan man sikre stabilitet, forudsigelighed og valgfrihed i den kommunale budgetlægning?

Med regeringens lovforslag om at afskaffe muligheden for selvbudgettering, gøres der op med snart 30 års valgfrihed i kommunernes budgettering af forventede skatteindtægter. Det er dog muligt at bevare denne valgfrihed og samtidig sikre at:

- Komplexiteten i valget mellem statsgaranti og selvbudgettering reduceres.
- Statsgarantien igen bliver en garanti.
- Selvbudgettering kan tilvejebringe en økonomi i balance for relevante kommunerne.

En gentænkning af valget mellem statsgaranti og selvbudgettering

I dag afregnes efterregulering som følge af selvbudgettering for samtlige 98 kommuner under ét – uanset om de har selvbudgetteret eller ej.

Men kan det lade sig gøre at fjerne den kollektiv efterregulering og i stedet kun bloktilskudsregulere de kommuner, der vælger at selvbudgettere?

Det kan det ved alene at lade de selvbudgetterende kommuner være omfattet af bloktilskudsreguleringen. Dermed er der ikke længere et pres til at vælge selvbudgettering for at minimere et potentielt økonomisk tab i bloktilskuddet som følge af andre kommuners valg. Slutteligt genetableres budgetsikkerheden for de kommuner, der har valgt statsgarantien.

Såfremt dette ændres for budgetår 2024, ville det have effekten, som vist i tabellen herunder.

Samlet effekt for budgetår 2024, kr. pr. borger.	Kommuner, som valgte at selvbudgettere	Kommuner, som valgte statsgarantien	Staten
Nuværende metode	551 kr.	-1.956 kr.	0 kr.
Ny metode	380 kr.	0 kr.	0 kr.
Difference	-171 kr.	+1.956 kr.	0 kr.

Med afsæt i denne nye metode koster det i gennemsnit de 82 kommuner, som for budgetår 2024 valgte at selvbudgettere, 171 kr. pr. borger. Der er stadig en gennemsnitlig forventet gevinst ved at selvbudgettere på 380 kr. pr. borger. For de 16 kommuner, som valgte statsgarantien, går regnestykket i nul, da der ingen efterregulering vil være. Dermed er de ikke tvunget til at selvbudgettere for at minimere deres tab. I det nuværende system står de til et tab på 1.956 kr. pr. borger.

For **selvbudgetterende kommuner** vil denne metode bevare motivationen til at arbejde med vækst og udvikling, da tilpasningen af systemet stadig medfører en mulig gevinst af selvbudgettering.

For **kommunen, der har valgt statsgarantien**, betyder metoden, at de kender deres økonomiske grundlag for budgetplanlægningen. Statsgarantien genetableres som det sikre valg og kan igen give budgetsikkerhed og tryghed for kommunerne.

Det er derfor i høj grad muligt at konstruere et system, hvor valgfriheden i forhold til budgetlægningsmetode består samtidig med at der opstår en højere budgetsikkerhed. Dette kan ske ved at efterreguleringen som følge af selvbudgettering alene omfatter de selvbudgetterende kommuner.